

MAGYAR KÜRIR.

N^r. 18.

Indult Bétsből, Pénteken, September' 1-ső napján, 1829.

Hadi Tudósítások.

Rendkívülvaló alkalmatossággal a következendő értelmű levele érkezett ide Gróf Diebits Fő Vezérnek, az Orosz Tsászári Nagy Követhöz Bailli Tatischeff Ö Excellentiájához:

„Az Eski Serail-ból (régi Serailból) Drinápolyban Aug. 20-dikán. 1829.“

„Szerentsém van Excádnak jelenteni, hogy a Tsászár győzödelmes hadi seregei, ma reggel 9 órakor Drinápoly városát minden verekedés nélkül elfoglalták. A városnak minden Musulmán lakosai itt maradnak a mi oltalmunk alatt.“

(Drinápoly, Adrianopolis, második fővárosa Európai Török országának, 150 ezer lakosokkal, kik között 30 ezer Görögök vannak. Van benne egy pompás Tsászári palota is, és 40 Török Metset.)

Az Odeszszai Újság Aug. 19-dikén ezeket írja: „Az alatt, hogy külföldi Újságok a mi Azsiai erőnket gyengének írják, mint a mellynek a Persák ellen is kell magokat oltalmazni, 's így a Törökök ellen valamit kezdeni tehetetlen: Paskevits Gróf Erzerumot kis Azsia fő városát elfoglalá; 's Teheránból Chosrew-Mirza Printz Petersburgba utaz, hogy a Tsászár előtt a Persa Sach-nak fájdalmát a Teheráni szomorú eseten, az Orosz Követségnek megölettetésén, kijelentse. Ez alatt Európai hadi Seregeink a Balkánon által mentek 's Dri-

nápolyhoz, Európa Török ország egykori fővárosához közelgetnek: Drinápolyban 35 ezer ház van; a honnan indult ki II Mahomed, országokat hódítani, nevezetesen Konstantzinápolyt megvenni. Drinápolyt Hadriánj Tsászár építtette, és I. Amurat Török Tsászár vette el a Görög Tsászártól 1562-ben, 's fővárosa maradt az Országnak 1453-ig, midőn II Mahomed Konstantzinápolyt megvette.

Török Ország.

Konstantzinápoly Aug. 10-dikén. „Tegnap hagyá el a Szultán a Tarápiai táborát, 's vissza tért a főváros alá a Rami-tsiftliki kaszárnyába, a hova nagy pompával a Nagy Proféta zászlója is visszavitetelt. Maga a Szultán most nem lovagolt; hanem hatlovasgazdagon aranyozott kotsiban ült, mellyet a Ministerei körül vettek, és mintegy 2000 embertől kísértetett Osman Basa vezérlése alatt. Midőn a Nagy Úr Tarapiából kiindult, a Bujukderei öbölben fekvő Török hajós sereg ágyú lövészekel köszöntötte, 's ugyan azt tették az ott álló Anglus hajók is, egy fregát és egy salup, 21 ágyú lövéssel. Ezen figyelmeket az Anglusoknak a Kapitán Basa azzal viszszozotta, hogy mindjárt által ment az anglus hajóra és megköszönte a Kommandánsnak a tiszteletadást.“

Ezen hónap első napjaiban már tudva vala itt, hogy az Oroszok Miszvirriát, Ahiolit, 's Burgászt, csaknem minden ellentállás nélkül, elfoglalták, és Aidószot is megvették, minekutánna ott a Sumlából oda ment Török sereget széllyel verték. Hírlelték azt is, hogy az Oroszok már Kirkiliszszában volnának, de ez nem bizonyosodott be; sőt tudjuk, hogy azolta oda polgári katonaság ment őrizetre. Ellenben az igaz, hogy az Oroszok már Jambolinak is birtokában vagynak, melly a Sumlából egyenesen Drinápolyba vivő úthban fekszik: az ott volt kevés őrizet széllyel verettetett. Az Orosz Fő Vezér, a' kinek hadiszállása Aug. 6-dikán Aidószban volt, igen nagy vigyázással teszi hadi mozdulásait 's úgy látszik, hogy nem akaradig a' Ruméliai térségen kiterjeszkedni, míg a' Balkán alján és a' tenger partok szélein jól meg nem fészkel 's erősíti állásait és elegendő eleséget nem szerez.

Úgy hallani, hogy a' Nagy Vezér parantsolatot vévén, Sumla oltalmazását a' Rusztsuki várvezérnek Hussein Basának adja által, maga pedig a' Balkánon által megy, hogy a' hadi seregeket ott vezérelje. Teljesítette e' már ezt, még nem tudatik.

„Egynehány nap oltabeszéllik, hogy a' Sentari Basa Rachovánál nyertes lett volna, úgy hogy az Oroszok ezt a' helyet elhagyták. Az is hír itten, hogy az Orosz hajós sereg Trebisond ellen tett próbáiban nem boldogult; de egyikről sem lehet bizonyost tudni.“

„Drinápolyba Haszszán Basa küldetik Szmirnából, 's már úthban van 4000 emberrel, hogy az oda gyülekezendő tábor vezérlését által vegye. Addig ott Abdurrahman Basa vezérli a' sereget, a' ki némelly sántzokat ásat a' város körül. Osman Basa holnap indul innen 6000

emberrel Kirkilissába, ezek közt két Svadron van a' Szultán Gárdájából és 2500 selfegyverkezett idevaló polgárság. — Nedsib Efendi, a' puskapor fabrikák főtisztje és az Egyiptomi Basa Agense, a' Strandsai hegyekhez küldetik, mellyek Jamboli és a' Balkán között fekszenek; mivel annak a' környéknek nem Török lakosai között pártütés jelei mutatgátják magokat.“

„A' fő város egészen tsendességben vagon, és miolta beszélleni kezdik, hogy a' Porta a' Nagy Britanniai és Frantzia Követek feltételeire, Görög Ország állapotja megállfítására nézve, hajlandóbbnak látszik, mint eddig volt; azt is kezdik reményleni, hogy Orosz Országgal is megbékélhet, és az által a' had inségei megszüntetnek.“

„Ma estve egy Szárdinai hajó 40 Török foglyot hozott vissza Odesszából, a' honnan még 60-on fognak érkezni. Ezzel viszszonozza az Orosz Tsászár azt, a' mit a' Török Tsászár ez előtt két hónappal tett, midön bizonyos számú Orosz foglyokat haza küldött.“ (J. M. Kurir. Jun. 23-dikán. 50-dik szám).

Görög Ország.

Argos Jul. 23-kán. (A' Görög Országi Közönséges Újságból.) A' Képviselek meghatalmazó leveleiknek megnézésére és vizsgálására kirendelt Biztosság a' f. H. 21-dikén jelentést teve az Elölülönök, hogy az elválasztott Képviselek között Siszsini György Úr a' legidősebb. Az Elölülő annakokáért magához hívatta Siszsini Urat, hogy Tsőtörtökön reggel a' többi Követekkel együtt a' Sz. Spyridon templomában jelenne meg, hogy ott, az Érsek által tartandó Liturgiának végződésével, a' szokott Esküvést letennék.

Ehez képest ma délelőtti 5 órakor *) az Elölülő, vivén az Ország-tzimereit, gyalog és Strása nélkül, isupán a' Ministeri tanátstól és Admiralis Miauli Ur-tól kísértetve, a' templomba ment, a' hová minden Követek és a' város polgárjai az Isteni liszteletre felgyülve valának. Vége lévén a' szent Liturgiának (Misének), a' Képviselek rendre megeskettek. Innen a' Theatrumba mentek, melly Mirtus- és borostyán-ágakkal meg volt rakva, és a' számokra készített székekben helyet foglaltak. Az úton a' templomtól fogva a' theatrumig két sor katonaság állott a' Nemzeti Gárda Kapitánya Nikita Stamatelopulo alatt, s a' Theatrum ajtajánál egy diadalmi boltozat volt felállítva. Az Elölülő maga a' templomba maradt, és érette egy 15 személyekből álló Követség küldtetett a' Gyűlésből. Ő Exczája hadi musika szó alatt lépett bé a' Theatrumba, és a' Gyűlés házba bémenvén a' következő beszéddel a' gyűlést megnyitotta: „Uraim, Nemzeti Képviselek! Örvendek, hogy az Uraknak közöttök lehetek, és szerentsésnek tartom magamat, hogy Országló-telteimről számot adhatok. Szorongattatván a' terhes munkától, melly többé nem áll arányban az én erőmmel, hékételen óhajtoztam ez után, hogy az Uraknak segítése által megkönnyebbíttessen. Ha egészségemnek állapotja engedné, magam olvasnám fel azon Előadást, mellyben a' Troezeni Nemzeti Gyűléstől reám bízott Intereszszéket együl egyig felveszem, és előszámlálom mitsoda lépéseket tettem azoknak hü megőrzésére és tartására. Ezen előadás ímé most felolvastatik. Visgálják meg azt szorosán az Urak és ítélenek felőle.“

Ekkor felolvasta a' Status-Titoknok az alább következő beszédet, mellyet mind a' Képviselek, mind a' számosan felgyülekezett hallgatók nagy figyelmetességgel hallgattak. A' beszéd elolvastatása után, mind a' Gyűlésházban (a' hola' Követek ültek), a' mind a' Theatrumban (a' hol a' Nézők voltak) kiáltották minden jelenlévők háromszor: „Eljen Görög Országának Elölülője!“ Melly kiáltás az Elölülő eltávozásakor ismét hangzott. Ő Exczája lovagolva tért meg házához.

A' negyedik Görög Nemzeti Gyűléshez, Görög Országának Elölülője.

Dítsérjük a' Mindenhatót tellyes lelkünköl és áldjuk szent nevét! Öszvegyültetek valahára a' negyedik Nemzeti Gyűlésre éppen abban a' szempillantásban, mellyben Görög Országának jövő sorsa az egyesült Fejedelmek jót akaró és munkás gondjának tárgya. A' környülállások terhesek. De, köteleességünknek mély érzésében, reményljük, hogy az Isten nem hágy el bennünket. Az ő irgalmassága tsudával tartotta meg Görög Országot; légyünk azért tellyesen meggyőződve, hogy nem hijjában tett tsudát. — Midön Görög Ország a' rab-szolgaságnak négyszáz esztendő s jármát lerázta, az emberi észnek és előrelátásnak felette lévő történetek öszvejövetelének pusztá oltalma alatt, — Görög Ország akkor egyedül hartzolt számos és félelmes ellenségei ellen, és a' szerentsétlenségek ellen, mellyek szakadatlanul egymást érték. Vitézsége, állhatatossága, és szerentsétlenségei megindították és részvételre gerjesztették mind a' két Fél-Földnek (Haemisphaerium) Keresztyén népeit, úgy hogy midön ügyefogyott szükségének végsőpontján állana és kritikus állapotja elveszettnek látsza-

*) Keleti óra számlálás szerént, az az nap feljötté után 6 órakor. A' mi számlálásunk szerént dé-előtti 9 óra után.

nék, a' nemesszívű jóakaratra hathatós bizonyosságai által olyan karba tétetett, hogy szent Interesszeit, mellyeket a' Nemzetek jussának védelme alá helyeztetni törekedett, oltalmazhatta. Mind a' mellett is azonban szomorúan kellett tapasztalni az Országnak, hogy nemes hartzai és véres áldozatai által a' tzelt nem érte el, sem boldogulnia nem lehet, egyedül és tsupán azért nem, mert az Európai Hatalmasságok nem tisztelték meg azokat (t. i. a' hartzokat) hatalmas jóva hagyásokkal. Végre a' Pétervári Akta Aprilisről 1826, a' Londoni Tractatus Jul. 6-dikáról 1827, és az örök-re nevezetes 20-dik October (Navarin) értékre adta a' Görögöknek, hogy Nagy Britannia, Orosz és Frantzia Ország megismervén a' Görög ügynek igazságát, magokra vállalják, hogy Görög Ország hosszú szenvedéseinek, az ő erős közbejárások által, ditsőséges véget veszenek. — Az 1827-diki Aprilisi Nemzeti Gyűlésnek Végezését *) ugyan azon esztendőnek Junius Havában vettem. En úgy gondolkoztam, hogy a' Görög Nemzet hozzám való önkéntes bizodalmanak megérdemlését semmivel sem bizonyíthatom meg jobban, mint ha azon törekedem, hogy neki néminémű bizonyossággal reménységet adhassak a' felől, hogy az egyesült Udvarok nemes szívű részvételeket tőle meg nem tagadják, mihelyt Görög Ország, a' belső rendnek helyre állítása által, zálogot ad a' szövetséges Monarcháknak arról, hogy Nemzeti és Politikai Ujra felállását kivinni akarja is, tudja is. Annakokáért én, hogy az alkalmas időt és a' fogalatos eszközöket ezen reménységnek feltartására keressem, és magába a' Nemzetbe is bizodalmat öntsek, hosszú és kerengő utazásokat tet-

tem, minckelötte Görög Országnak földjére beléptem. — Tudjátok, millyen állapotban volt akkor a' Haza. Esmeritek azon Aktákat is, mellyek által az ideig való Országlószék, a' Senatusnak jóva hagyásával, és a' népnek áldás mondásai között, organizáltatott. Ezen Országlószéknek tselekedeteiről ímé most nékem számot kell adnom, 's azoknak megítélése Titeket illet.

Midőn mi a' Panhelleniont felállítottuk, azokat az ismereteket és belátásokat kívántuk használni, mellyeket a' hívatalt viselt és tapasztalt férjfiak, kikre a' Nemzet magát gyakran bízta, tartoztak kints gyanánt megőrizni; 's kívántuk egyszersmind Európának megmutatni, hogy Görög Ország rendet akar, és az Országlószéknek, hogy a' Nemzet ezen kívánságában segítse, kötelessége, az önkényes hatalomtól legelsőben is neki magának állani el. — Az Országlószéknek mindenek felett a' Hadiseregnek, a' Hajós Seregnek és a' Finantziának rendbeszedésével kellett foglalkozkodni. A' honnan a' belső Organizatiónak kezdő-kifejtései valának: a' hadiseregnek új rendbevétele, a' Chiliarchaknak (Regementeknek) felállítása, a' Hajós-szolgálatnak elrendelése, és a' Nemzeti Bank 's a' Finantzia mibenlétének megvilágítására való Biztosságoknak kinevezése. — Ezen Intézeteknek kihirdettetése után a' Nemzeti Kints-tár tökepénzeket nyert, és a' Nemzeti Bank 2,054,660 török-piasztért adott költsön. — Az Archipelagus a' tengeritolvajoktól megtisztított, a' kik miatt a' Görög Hajós seregnek tisztes nevét igazságtalan szemrehányás bántotta. Troezennél és Megoránál összevgyűjtetvén a' vitéz katonák ismét hadi sorba és rendbe állottak, a' kik az előtt, a' nyomorúság és a' rend nem léte miatt, a' kétségbe esés útjára tántorodtak. Egy Osztály Admlrális Miauli alatt bátor-

*) A' mellyben Gróf Capodistrias Elölülővé meghívattatott.

ságot szerzett az Archipelaguson a' hajókázásnak, és a' mi szerentsétlen atyánkfijainak a' Chiótáknak vígasztalást vitt. Egy másik Osztály Vice Admirális Sachhuri alatt, kirendeltetett a' Blokádéra, mellynek parántsolására az egyesült Hatalmasságoknak Admiralissai miniket nógattak. — Alig valának ezen rendelkezések folyamatban, alig kezdénkel léptőnként a' helyre állító munkásságot az Országnak minden tartományaiban: midőn új tsapás jött reánk, és minden ismét nem kevéssé megzavart. Az Ibrahim Basa tábora megvert bennünket a' Pestissel, melly Spezzia és Hydra szigeteiben, Porosba és Moreának más megyéibe eltérjett. Ezen az új próbán is keresztül ment a' Nemzet. Ámbár az Egéségi-Cordonok megbírhataltan nehézségeket vetettek, még is lassanként a' tartományoknak belső Organizatioja meglett. A' Demogerontiák, rendkívülvaló Biztosok, ideig való Kormányozók behozattattak: Egéségi-Intézetek, Révi és Kikötői Kommandók, 's Városi Politikák állítottak, és Vámtisztségek rendeltettek. — Ugyan ezen időben és abban a' pillantásban, midőn pénz-jövedelmeink kifogytak, az Isteni gondviselés vígasztalást küldött. Ő Fgek a' Frantzia Király és az Orosz Tsászár méltoztattak készpénzbeli segedelmet adni számunkra. A' Frantzia Országtól küldött segítséget egy Diplomátikus Ágens követte, a' ki a' Görög Országloászéknél resideáljon. — Így hát, a' mit mi reményeltünk, midőn a' Szövetséges Fejedelmek szabadító ol-tárához Görög Országnak esedezéseit elővivénk, kezde bétellyesedni. (Folytatása következik.)

Frantzia Ország.

Páris, Aug. 21-kén. Az új Jusztiz-Minister Courvoisier Úr tegnap este megjött a' Fő városba. — Bertin

Úr, a' Journal des Debats Kiadója Aug. 19-kén megjelent a' Fenyítő Politikai Szék előtt (a' hová idéztetett ama tikkelyéért, mellyet ezzel a' fellkiáltással végzett: „Szerentsétlen Király“) és nyoltz napi halasztást kért, mivel Dupin Úr, a' ki ügyének mentését magára vállalta, nintsen Párisban. A' kért 8 nap megadattatott. Bequet Úr (a' ki különben nem volt megidézve) előállott a' Fenyítő-szék előtt, mint írója a' vádas tikkelynek. De Bertin Úr a' felelés terhét mind a' mellett is magára vette, mert 1) ő a' Szerkeztető. 2) tett is némelly változtatásokat a' szóban forgó tikkelyben. — Generális Sapinaud egy a' leghíresebb Vendéi vezérek közül, megholt.

A' Touloni Aviso a' következő levelet közli Algir alól Aug. 4-dikéről: „A' Provencc Línea hajó Jul. 30-kán vasmatskára szállott az Algiri révben, az Alerre Briggtől késértetve. A' hajón a' Parlamentair (béke alkus) zászló volt kifüggesztve. Jul. 31-kén a' Hajós Vezér Labretonniere Úr a' Dey palotájában tellyes udvarisággal fogadtatott, ő maga és a' kísérői kardosan voltak, a' mi eddig nem engedtetett meg. Aug. 2-dikán öszvegyült a' Díván és a' Hajós Vezér másod ízben fogadtaték. De a' Conferentzia, a' Deynek tagadó felelete miatt rövid lett. A' Dey azt mondá a' Hajós Vezérnek, hogy ötlet, mint a' ki a' Tractatusokhoz való biztában ment oda, visszatérésében nem háborgalja. Még is két ágyús-tsajkák kísérték a' Hajós Vezér ladikját egészen a' rév kijárájáig. Aug. 3-dikán délután a' Hajó megeresztette vitorlát, és az ellenkező szél a' városbeli és a' Moloi Batteriákhoz egy lövésnyire vetette. Itt áldozatja levénk a' Nemzetekj jussainak leggyalázatosabb megsértésének és mind ezen Batteriáknak tüzet ki kellett állanunk, a' nél-

kül, hogy feleltünk volna. Egy 52 fontos golyóbis a' nagy árkotzfát érte, de senki meg nem sebesített. Egy Anglus Korvét, és egy Spanyol Brigg, kik a' révben vasmatskán állottak, tanui az Algiriak ezen magokviseletének."

A' Gazette azt írja, hogy az Algiri Dey a' Frantzia hajónak ezen lövöldöztetéséért Labretonniere Úrnál megtegette magát és azt egy félre értett parantsolatnak tulajdonította. A' Constitutionel jelenti, hogy mihelyt Toulonban megtudták az Algiri Deynek ezen gyalázatos magaviseletét, az őt Bomba Hajóknak és a' több ottlévő Hadihajóknak vezére egyszerre parantsolatot kapott, hogy indulni készlőn. (Ezen hajóknak Aug. 15-kén kelle vala elvitorlázni.)

Az Aviso ezt írja Algir alól Aug. 6-dikáról: „A' Frantzia hajós Vezérnek az Algiri Deyjel való értekezéséről a' mit megtudhattunk itt következik: Frantzia Ország azt ígerte, hogy Duval Urat mint Fő Consult többé Algirba nem küldi és az adósságot, a' mit a' Dey rajta keres meg fizeli, abban az esetben, ha az igazságos; más felől Hussein-Bei küldjön követet Frantzia Országba a' ki X Károlyt kövesse meg a' személyét hordozó Képviselelőn véghez vitt gorombaságért, és egyszersmind Bacryval a' Sidóval dolgát intézze el, a' ki Párisban van, és a' kinek kiadattatását az Ország-lószerk megengedni nem akarja. — A' Köz-Társaság 2-dik esztendejében a' Frantzia Kormányszék az akkori nagy éhségkor Bacryval alkut kötött gabona szállítás eránt. Az Algiri rablóják ezen gabonából sokat elfogtak, 's annak árrát az Ország-lószerk nem akarta a' Lieferansnak kifizetni. Később kifizettek Bacrynak 7 milliomot, de a' ki úgy látszik, hogy a' Deynek ígért kötelezé-

seit nem tellyesítette. Ez az eredete a' Pernek egyfelől Frantzia Ország és Algir között, másfelől Bacry és a' Dey között. A' Dey egyik ajánlásunkat sem akarja elfogadni és fenyegetődzéseinktől nem látszik félni. Így végzödék az alku-dozás a' Barbarus Fejedelemkével, a' ki ennek felette a' foglyók váltságáról sem akart tellyességgel vélünk egyességre lépni."

Ugyan azon Ujság levél, Navarinból Jul. 20-káról ezt a' levelet közli: „Tegnap előtt jött a' parantsolat, hogy a' 2-dik Bataillon Cadreja (törsöke) térjen haza Frantzia Országba, úgy hogy az egész Brigáda most már 5600 emberből fog állani; ennek is harmadrésze nem hartzba való. A' rekkenő hévség nyavalyát kezdett támasztani közöttünk, 's több száz katonának Ispotályba kellett menni. Eddig leginkább gylor- 's fő- hideglelésről panaszkodnak. De azomban az egész Brigáda tsak 4 vagy 5 embert vesztelt, és a' betegek száma nagy örömrre szemlátomást kevesedik. De még hátra Augustus és September, 's a' félbehagyó láz (hideglelés) nagy pusztítást tehet kis Seregünkben. Átaljában a' mi betegeink igen lassan gyógyulnak, 's nem tudni az Eghajlat e' az oka, vagy az a' kedvetlenség, mellyben élünk. Ezek a' helyek, mellyekét mi foglalunk, (Navarin, Koron, és Modon) igazán a' legunalmasabbak egész Moréában."

Aug. 13 kán a' Daphne, 's 14 kén a' Scipio Lineahajó jöven Navarinból, katonasággal megrakva, Toulonba megérkeztek; a' Syrene, Fregát, melly hasonlóan Navarinból jött, Marseillében szállott meg.

Chartres Hertzeg Angliai útjából megtérven Aug. 18-kán Párisba haza érkezett.

Nagy Britannia.

London Aug. 19-kén. A' Király Aug. 17-kén Vindsorban titkos Tanács-ülést tartatott, mellyben a' Parlament, Aug. 20-káról October közepére elhalasztatott. Ugyan azon napon Gróf Aberdeen minék előtte Vindsorba a' Királyhoz kiment volna, Roth Úrral a' Frantzia Követségvivőjével, értekezést tartott.

A' Portugalliai Királyné Aug. 15-kén meglátogatta Clarence Hertzeget. Portsmouthban Marquis Barbacena szobát bérlett — ki a' Brasiliai Tsászárnénak és a' Portugalliai Királynénak, a' ki Mostoháját itt megfogja látogatni, számokra.

Skotziában nagy vízáradások vannak. A' Tyved és más folyó vizek kiöntöttek, és olyan károkat 's pusztítást tettek a' minéműre 61 esztendő óta nem emlékeznek.

Spanyol Ország.

A' Justitz Minister Jul. 18-kán, a' Király parantsolatjára, a' következő Rendelést küldötte a' Státus Tanátszhoz: „Tekintvén, hogy a' Quotidienne név alatt Párisban kijövő Újságlevél a' mérséklettség határain túl ment, és a' Királynak a' mi Urunknak tartozó tiszteletet megsértette az által, hogy hív szolgáltnak vélekedését megtámadta, az Ő Felsége parantsolatjából tett lépéseket 's Aktaikat oltásrolta, sőt a' Párisban lévő Spanyol Fő Consultól a' Spanyol Hitelnek oltalmazására ottan kihirdetett hivatalos közlönyt is bántotta: Ő Felsége elvégezte, hogy az említett Újságlevélnek a' Spanyol földre való behozatala megtilalmazassék, és ennek következtében a' szükséges parantsolatok adattassanak ki. Tudósítom Exczátokat erről, hogy kik a' reá bízott megyében a' szükséges

lépéseket ehhez képest légye; 's egyszersmind arról is tudósítom Exczátokat, hogy a' Fő Posta Mesternek még ma megfog tiltatni a' nevezett Újságlevélnek Spanyol Országba ezen túl való behozása“ (A' Quotidienne azt mondja, hogy a' Spanyol Justitz- és Finantz-Ministerek megfognak bukni.)

Német Ország.

Giessen Aug. 15-kán. Az ide való tanulók, felindulván azon a' megsértetésen, mellyet egyikén közzölök egy Politzia hajdú, 's egy másikán valamelyik Polgár a' napokban elkövetett, Szeredán Aug. 12-kén estveli 10 óraker elmentek (mind?) minékutánna az Universitas Rektorának és Cancelláriusának 3-szoros Eljent kiáltottak, annak jeléül, hogy ők nem az Akadémiai Felsőség ellen hanem tsupán a' rajtok tett méltatlanságon indultak fel. Gleibergben egy óra járásnyira Giessentől, megállapodtak. Itt darab ideig tanakodtak, végre egy Követséget neveztek ki, melly az Akadémiai Tanátsot kérné meg az elégtétel vételére — azzal szép tsendessen még akkor éjjel vissza tértek.

A' Bavariai Kir. Országlószék szándékozik az Országbeli 3 Universitasokba a' már régebben is emlegetett Betsület-Bírószékeket, a' Duellumoknak megakadályoztatására, bé vinni.

Elegyes tudósítások.

A' mostani Török hadi seregekről ezt írja Macfarlane; a' kinek több alkalmatossága vala azoknak hadi gyakorlásaikat 1828-ban több helyeken vizsgálni. „Ha meggondolja az ember, hogy a' mostani Török tábornak új organizatiója tsak mintegy esztendővel ez előtt vétetett munkába; valóban tsudálni lehet,

hogy azt a' hárdolatlan népet a' rendes hadi gyakorlásokban annyira lehetett vinni. Elég alkalmazhatóságom vala látni, midőn a' sereg osztályok hadi rendbe állítván, minden féle hadi kifejtdzésekert igen jól megtettek, oszlop rendekbe kiállottak, karrekát vagy négyszegletű tsatákat formáltak, 's mind sorban, mind egyszerre igen jól tüzeltek. Tsak az előre menésben vagy marsirozásban nem tudnak boldogulni, hogy egyszerre lépjenek. Mért a' gárda sereget kivéven, még mind mezitlábra vont paputsban járnak, a' mi a' bátorságos és hamarlépest nagyon akadályoztatja, 's őket a' tsozogásra kényszeríti. Még nagyobb hátramadást okoz, a' hadi mozgások 's fordulások megtanulásában az, hogy elég és gyakorlott hadnagyjaik 's altisztheik nintsenek. Többnyire az Oberster (Bimbasi) maga kéntelen a' regementet minden apróságokban együtt 's egyszerre gyakorolni 's mintegy káplárkodni, még pedig olly fáradsággal, hogy órákig szakad ábrázatjáról az izzadtság. Kivont kardal szaladgál vagy pedig lovagol a' sorok előtt, 's addig kardlapozza a' hibázókat, míg a' karja kifárad belé. Az altisztek többnyire korbáttal egyenetlik ki a' tanulatlan új katonákat és sűrűn pattogtatják két vállok közé ostoraikat, míg azokat egyenes álláshoz és sebes mozduláshoz szoktathatják. Legszembetűnőbb gyümöltse a' mostani új rendszabásoknak az, hogy a' gögös Törökök ezt kiállják. Katonai formaruhájok kék, igen egyszerű és alkalmazatos, úgy hogy az a' könnyű mozgást és fegyver forgatást éppen nem akadályoztatja. Nadrágjok térdig bő, bugyogós, melyet térdeken alól a' szárokhoz kötnek. Tsákó helyett

veres sapkát viselnek, melly fejeket tarkójokig befedi. Valóban rendes tekintet, egy Török gyalog regementet előszőr látni, a' mint annak emberei pusztanyakkal és mezítelen lábszárral különböző színű paputsokban állanak a' sorokban. Jeles ábrázatukat keveset láthatni köztők, minthogy nagyobb része a' rendes seregeknek Natólia belső részeiből való és Tatar eredetű 's ábrázatú, a' vagyonosabb Törökök pedig fiaikat a' katonáskodástól pénzen könnyen megváltatják. A' tisztek mind veres köpönyt hordanak és tiszmban járnak, 's melljeken ezüst félhold vagyon. Tévelygésben van, a' ki azt gondolja, hogy a' Török seregek között sok Európai tisztek vagynak, mert ezek náluk tsak úgy szolgálnak mint Tanítók, minden katonai rang és hadi hivatalok nélkül. A' hadi gyakorlások egészen Frantzia mód szerént mennek.

University Library - Cluj

A' pénz folyamat Augustus 51. dikén;
közép ár:
A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 99 15/16
Az 1820-béli sorsosok, 167
Az 1821-béli hasonlók, 128 5/16
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 55 1/2 for. keltek, mind Conv.
A' Bank-Aktziák keltek 1154 forinton
Conv. Pénzben.

Béts. Felsősegi meghatározás szerént a' f. September hónapban minden féle zsemlyét és kenyeret nagyobbra tartoznak a' kenyérsütők szakasztani és sütni, kiszabott áron, mint a' mekkorák a' múlt hónapban voltak. — A' marha 'hús fontja 8 ezüst, vagyis 20 váltó krajzáron meghagyatott.

Szerkeztető és Kiadó M á r t o n J ó ' s e f, Professor. (Untere Bäcker-Strasse Nro 742.)

Nyomtató Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro. 752.)

MAGYAR KURIR.

Nr. 19.

Indult Bétsből, Pénteken, September 4-dikén, 1829.

Hadi Tudósítások.

Aidószban az 2-dik Orosz tábor fő hadi szállásán az itt következő Proclamatio adatott ki:

„Azon Orosz Tábor Fő Vezére, melyet győzdelmei Rumélia térségeire vezettek, tsak azt sajnálhatja, hogy az Ottomannus Kormányzók vak makatsággal vissza utasította magától, mind azon alkudozásra tzélzó feltételeket, mellyek Ő Felségének az Orosz Tsászárnak nevében eleibe terjesztettek, 's a' mellyeknek elfogadása a' hadnak terheit elháríthatk és ezen tartománynak békesség szerető lakosai közzé a' tsendességet és megelegetést vissza hozhatták volna; 's ennél fogva kéntelen győzdelmeit tovább is hasznára fordítani, ezen tartományt elfoglalni és annyira előre nyomulni, a' mennyire a' főgondviselés engedi, 's ez által a' Szultánt kényszeríteni, hogy az okosság és az emberiség szavát hallgassa meg.“

„Ezen fájdalmas kötelességének teljesítése közben mindazáltal, azt óhajta a' Fő Vezér, hogy a' békés lakosokat, akár Mahomed követői, akár keresztényeknek legyenek a' katonai őrizetek terheinek bódévasától megkímélje, vagyis inkább, hogy őket a' végromlástól megmentse, a' melly elkerülhetetlenül énéket, ha azok elrettentvén táborunknak közelgetése által, arra a' szerentsét-

len gondolatra vetemednének, hogy falukat és városait elhagyják.“

„Ehez képest jónak találta a' Fő Vezér a' következő Hirdetést kiadni.“

1) A' Városoknak, helységeknek és faluknak minden lakosai intetnek, hogy feleségeikkel és gyermekeikkel együtt házaikban tsendességben 's vagyonaiknak birtokában maradjanak, legkevesebbet sem tartván attól, hogy valaki által háborgattatni fognának. Ők tsupán tsak arra köteleztetnek, hogy minden fegyvereiket általadják, mellyek bátorságos helyen fognak tartatni. Ezek szorosán számba vétetnek, béíratnak, és a' békesség helyre állása után kinek kinek pontosan visszaadatnak.“

2) A' mahomed vallású lakosok, teljes szabadsággal gyakorolhatják szertartásaikat. Metseljeiket vagy Moséikat 's Imamjaikat (Papjaikat) megtartják; ötszöri imádkozásokat naponként, a' meghatározott órákban elvégezhetik, és valamint eddig; úgy ezután is Pénteki imádságokat, a' Hutbét, a' Mahmud Szultánjoknak, mint Fejedelmeknek és Kalifájoknak nevében elmondhatják; úgy értvén a' dolgot, hogy a' Musulmán lakosok, kik az Orosz seregek által elfoglalt vidékeket el nem hagyják, azért nem tartoznak Orosz alattvalókká lenni, hanem, valamint eddig a' Szultán jobbágyai maradnak.“

3) A' Városoknak helybeli Tisztviselői, mint p. o. Drinápolyban 's másutt, az Ajánok, Cadik, az Előkelők 's a' t. hasonlóképpen felszólítatnak és meghívatnak, hogy lakó helyeiket el ne hagyják, hanem hivatalos foglalatosságukat ezentúl is folytassák, hogy a' tsendesség és a' Musulmán lakosoknak köz java és bátorsága őriztessék, és fenntarthatassék. Semmi Orosz Kormányi hivatal nem fogja magát olyan ügyesbajos dolgokba avatni, a' mellyek a' Musulmánokat egymás között illetik. Sőt inkább ezeknek elintézése 's megítélése mindenütt a' helybeli bíraktól fog függeni."

4) A' lakosok aratásait folytassák, gabonáikat tsüreikbe bétakarítsák, hogy ez önnön élésekre szolgáljon, és terméseikből tsak azt adják el az Orosz seregek szükségére, a' mi tulajdon élelmek-re nem szükséges: a' mit meghatározott áron az Orosz tábor kész penzel megfizet."

5) Minden városban pontosan általadják a' Musulmán tisztviselők az Orosz tábornak, mind azon tárgyakat, a' mellyek a' Török Kormányzsek tulajdonai, mint p. o. az ágyúkat, fegyvereket, hadi szereket, és táborigeségeket. — Minnekutánna ez teljesített, azontúl senkinek sem leszen szabad, akárki legyen is az, valamire kezét tenni, a' mi magános lakosok vagyona, 's minden lakos megtarthatja azt, a' mit bír, és azzal szabadon bánhat.

6) A' városokban, helységelken és falukban egy olyan házhoz sem szállítatnak Orosz katonák, mellyek Musulmánok birtokai, és legszorosabb rend tartatik arra nézve, hogy a' Musulmán lakosok feleségeik és gyermekeik az Orosz seregek részéről bántódással vagy valami nyomattatással ne illettessenek."

„Minden itt előszámlált pontok szo-

rosan bétöltessenek, és a' Musulmantisztviselők gondoskodjanak a' felől, hogy az Orosz Fő Vezérnek mindent tudtára adjanak, a' mi ezen rendelkezésnek szoros és pontos bétöltésére tartozik."

Aidosz hadi főszálláson, Jul. 31-dikén 1829.

Sz. Pétervár, Aug. 19-dikén. Az Orosz Tsászár Ő Felsége az itt következő levéllel tisztelte meg Gróf Diebitsch Generált, Aug. 11 dikén:

„Gróf Ivanovits Iván! Az a' fényes győzödelem, mellyet az Úr Jún. 11 és 12-dikén Kulevsánál nyert, egy tsapással megfosztá a' Nagy Vezért legnagyobb erejétől és minden ágyúitól. Szilisztria megvétele és az a' lehetséges dolog levének ezen győzödelem gyümöltei, hogy az Úr még nagyobb dolgok kivitelére fordíthatja erejét."

„Az alatt, hogy a' Nagy Vezér táborának maradványival Sumlába vette bé magát; bizonytalanságban tudá az Úr ötöt a' maga további plánumai felől tartani, és nagy ügyességgel megtevé a' készületeket, hogy seregeink a' Balkánon által mehessenek."

„A' Kamtsik vizén lett ditsösséges általmenetel vala az Úr elfelejthetetlen igyekezetének első munkája. — Minnekutánna az Úr Jul. 17, és 19 dikén minden nehézségeken erőt vett, vissza verte az a' Kamtsiki, természetl is meg erősített sántzokból a' magát keményen oltalmazó ellenséget, 's nyomba követte azt a' Balkán felé és azon keresztül, a' melly bértzeket eddig Európai Törökország meggyőzhetetlen védfalának tartotak, és elvevé a' Burgászi tengeröböl mellett fekvő Mesembria, Ahioli, és Burgász várait; megverte a' Sumlából segítségre siető 12 ezer embert, és azt elszélesztvén Aidosz és Karnabat városait elfoglalta. Ezen nevezetes napo-

kon a' mi győzedelmes seregeink 70 ágyút, 50 zászlót, sok eleséggel és hadi szerel-
kel rakott tárhelyeket fogtak el."

„Hogy ezen ditső tetteknek emléke-
zete, mellyeket a' második 's az Úr ve-
zérése alá bízott tábornak köszönhetni,
fenntartassék, egyszersmind pedig, hogy
az Úr megkülönböztetett érdemei meg-
jutalmaztassanak; mai napon azt a' pa-
rantsolatot küldöttem, az igazgató Biro-
dalmi Tanátszhoz, hogy az Úrnak és Ma-
radékainak ezentúl ezen megkülönböz-
tető név adassék *Sabalkanszky*, (Túl
a' Balkáni), egyszersmind pedig a' *Tser-
nigovsi Gyalog Regementnek* is meg-
parantsoltam, hogy mátol fogva magát
így nevezze: Gróf *Sabalkanszki*
Diebitsch regementje. — Maradok az
Úrnak mindenkori tisztaszívű jóakarója,
Miklós."

Gróf *Diebitsch* Pruszsiai Szile-
ziában született. Az Attya katonai szol-
gálatban volt Pruszsziában, de Pál Tsá-
szár alatt Orosz szolgálatba állott, hanem
a' fiját a' Berliini Hadétek Oskolájában
neveltette. Ez ott is maradt 1805-ig, a'
midőn Sándor Tsászár Berlinbe jár-
ván, őtet Hadnagyi rangal az Orosz tá-
borba felvette. Gróf *Diebitsch* tsak
hamar előre ment a' tisztségekben, úgy
hogy már 1812-ben Oberster volt és Gróf
Witgenstein Seregénél a' Generalstáb fe-
jévé neveztetett, 's a' következő eszten-
dőben Generállá és *Barclay de Tol-
ly* Feldmarschallnál a' Generalstáb Fejé-
vé. Minekutánna 1814-ben és 1815-ben
az Orosz Seregek az Ország belső ré-
szébe visszatértek, új rendbe szedte a'
tábort, és midőn Napoleon 1815-ben El-
ba szigetéből Frantzia Országba vissza
ment, *Barclay de Tolly* táborával, mint
a' Generalstáb feje Német és Frantzia
Országban szolgált, 's a' Feldmarschall
halála után, eddig való rangjának meg-

tartásával Sz. Pétervárába hívatott. Sán-
dor Tsászár teljes bizodalmit helyhez-
tette *Diebitsch* Generálban, a' mellynek
még a' holdogult Tsászár halála után is
megfelelt, minthogy okos és hatalmas
rendeléseivel által a' pártitű katonaságot
meghódoltatta. Tsak hamar ezután a'
mest uralkodó Orosz Tsászár őtet igen
fontos dolgok eligazítására a' Persiai tá-
borhoz küldötte, a' hol a' reá bízottak-
ban pontosan és szerentsés kimenetellel
eljárván, az oda való külön szakasztott
tábornak fővezéréset *Paskevits* Generál-
nak általadta. A' mostani táborozásnak
piánumát a' Törökök ellen, mellyet ed-
dig olly szerentsés előmenetellel folytatott,
ő dolgozta ki. Gróf *Diebitsch* alacsony
de zömök és erős testalkatású ember.

Az Oláh Kurírban Aug. 21-dikén
ezeket olvassuk: *Govoroff* Oberster
a' Magurai őrizet vezére, véletlenül raj-
ta ütöt Jul. 25-dikén az Osm. vize mel-
lett, melly *Nikápolynál* ömlik a' Duná-
ba, a' Törökök fekvésére és azokat he-
lyekből kiverte. Ezt 160 önként vállal-
kozottak vitték véghez, kik 400 Törö-
kök közzül száznál többet levágtak, 2
zászlót és 40 foglyot hoztak. Amezek
Nikápolyból segítséget reménylőn ki-
akarták magokat szabadítani: de valme-
rösegekkert, kettőn kívül, kik életben
maradtak, mind özvevagdaltattak.

Nikápolyból által tsaptak a' Törö-
kők a' Dunán, 's *Turnót* megakarták
lepni és elvenni; de feltételekben nem
holdogultak. *Stegmann* Grls segítsé-
get küldvén a' városnak, a' Törökök nagy
veszteséggel vissza verettek.

Görög Ország.

Az Elölülő a' negyedik Nemzeti-Gyűléshez.
(Folytatás.)

Segítették reménységeinknek bétel-
lyesedését *Admiralis Codringtonnak* nagy

lelkű munkálkodásai is. A' Görög ügynök ez a' nemes barátja kimunkálta Alexandriában az Egyiptomi seregeknek Moreából való hazatakarodását. Ugyan azon időben a' Frantzia Expeditio a' Fél-szigetbe (Moreába) kiszállván, a' megszabadítás munkáját tökéletesen elvégezte. — A' Messeniai és Achajai várakból a' Muzulmánok eltávoztak, és a' lakosok, a' kik még életben voltak, olly hosszú és terhes szenvedések után, valahára ismét visszatértek, szeretett hazájokfak düledékeibe és pusztáiba; mert ezeket hagyta maga után az ellenség azon városoknak faluknak és termékeny mezőknek helyébe, mellyeket béütesekor elfoglalt. — Hálá a' Frantzia Seregek megjelenésének, hálá iparkodásaiknak és hartzjaiknak, köszönet azon segítségért, mellyet ez a' tábor minden felé maga körül gazdagon kiárasztott. A' tartományok, mellyekben a' Frantzia tábor feködt vala, kezdik magokat felvenni; Koron, Modon, Navarin, és Patras Várai felemelkedtek, mint valami tsuda által omladékaikból, és most már bátor-ságos és védhető állapotban vannak. — Novemberhén a' Pestis, melly Kalavrita tartományában kiütött, ismét veszélyel fenyegette a' félszigetet. De a' Frantzia Vitézek, híres Vezérjeknek egy szávara, elhagyván táboriszállásaikat, Higonet Generális Kommandója alatt Egésségi-Kordont formáltak, a' sok szerentsélteleneknek élelmet és ruházatot adtak, s így kevés napok alatt a' félelmes döghalálnak tsiráját ki irtották.

A' Frantzia Seregek Peloponnesusban állottak. A' Continental- (Moreán kívül lakó) Görögök, abban a' reménységben s várakozásban, hogy ama Seregek Morea határit meghájiák, megkerestek ez eránt Bennünket, és mi reménylettük hogy ebbéli várakozások nem is fog megsalattatni, mivel ama Diplo-

matikai Akta *) , melly az ő sorsokról mást végezett, előttünk esmeretlen volt. — Az alatt míg ez az Expeditio készülene elhagyni az Országot, mellyet életre hozott: újabb bizonyosságait vettük. X Károly bőkezűségének. Ő Fge folytában ajándékoz bennünket kész-pénzbeli segedelemmel; a' Frantzia tábor a' Messeniai Várakban Őriző-Seregeket hagyott, s betses Elementumokat szolgáltat, hogy lenne miből a' Görög rendes katonaság Organizatiojának azt a' kifejlesztés és egybefüggést megadni, mellynek hijjával vagyon. De ezekben nem határozódnak Ő Fgének a' Frantzia Királynak jótéteményei; Ő Parantsolt, s a' boldogtalanok, kik Egyiptomba rabszolgaságra vitettek, szabadságokat s hazájokat újra megnyerték.

Egy a' Frantzia Akadémia tudossáiból és művészekből álló biztosság ideküldtetett a' Görögök Klaszszikus hazájának vizgálására. Ezen férjfiak imé most a' Régiségtudományára a' Földleírásra, a' művészsegekre és tudományokra tartozó tárgyaknak vizgálatásában fáradoznak és fáradságaiknak gyümölcst hazánk venni fogja. — A' Szövetséges Fejedelmeknek Képviselei Septemberben Póroszba jöttek, és minket megszólítottak, hogy adnánk nekik világozítókat némelly kérdések eránt, mellyeknek eldöntése, a' Londoni Tractatusnak következésében, az Egyesült Udvaroknál munkában van. Ezen köteleltséget teljesítettük, szüntelen szemünk előtt tartván az Epidaurusi Gyűlésnek szabásait és meghagyásait, magunkat a' mennyire lehetséges volt azokhoz tartottuk. — Ő Fge az Orosz Tsászár, és azután Ő Fge a' Nagy Britanniai Király megtisztelték Görög Országot Diplomatus Agenseknek küldése által a' Görög Országlósékek-

*) A' Novemb. 15-iki (1828) Protokollum.

hez. — A' Londoni Conferentzia távaly
 őszszel ismét elkezdte a' munkát; 's a'
 Novemb. 16 iki Protokollum aláíratattott.
 De ezen Akta velünk hivatalosan soha
 nem közöltetett. De közöltetett a' f. E.
 Márt. 22-diki Protokollum. Mind azon
 közlések, mellyeket az Országlószék ezen
 nagy és fontos tárgyra nézve vett, elő-
 fognak Tinéktek mutattatni és reményl-
 jükt, hogy ti jóvá fogjátok hagyni azon vá-
 lasz-közléseket, mellyeket mi részünk-
 ről a' szövetséges fejedelmek igazságos
 voltához intéztünk. Megfogjátok látni,
 hogy mi arra törekedtünk, hogy az Epi-
 daurus i Nemzeti Gyűlés Principiumai-
 tól el ne távozzunk, tekintelbe vévén
 azomban azt is, mit kíván Görög Or-
 szágnak helyheztetése — maga eránt,
 a' közbenjáró Hatalmasságok eránt, és
 az Ottomannus Udvar eránt. A' Jul. 6-
 diki Tractatus nyilván és világosan szól
 ezen helyheztetésről; a' honnan a' mos-
 tani alkudozásoknak az a' tzelja, hogy
 ezen helyhoztetés végképpen megállítas-
 sék. Feleslegesnek tartjuk előtetek azon
 okokat felszámítani, mellyek az Epi-
 daurus i Astrosi és Troezeni Nem-
 zeti Gyűlésekben elvégzett törvényeknek
 tellyes végrehajtását lehetlenné tették.
 Ezen okok, ítéletünk szerént, mind ad-
 dig meglesznek, míg hivatalos Tracta-
 tusokban meg nem határozatitik Görög
 Orzágnak kiterjedése és a' Görög Or-
 száglószéknek a' közbenjáró Hatalmas-
 ságokhoz 's a' Török Udvarhoz való hely-
 zhetetése. Mind addig, míg e' meg nem
 történik, vélekedésünk szerént, egyebet
 nem lehet mit tennünk, mint a' belső
 rendét ideiglen (pro tempore) meg-
 szabni, 's a' jussokat, mellyeket a' Pol-
 gárok véreken vettek, igazságos és szo-
 ros rendelések által bátorságba tenni, és
 — a' tapasztalás tanúságát jó lélekkel
 használván — alaptörvényeinknek újra
 végig nézésével foglalatoskodni. Ezen el-

mélkedés diktálta mind azon ideig való
 határozásokat, mellyek a' mostani Or-
 száglószéknek tetteit őszveségesen for-
 málják. — A' törvényszékek kezdenek
 valamenyire organizálódni. Mi, a' mint tö-
 lünk telhetett, igyekeztünk a' Megyék
 kívánságainak, számos nehézségekkel
 küszködván, megfelelni. Mutatják is ezek
 érette háladatosságokat, a' Görögöknek
 mindenkor betsületére való módon. Nagy-
 számú peres kérdések, mind a' két fel-
 nek tellyes megelegetésére, eldöntet-
 tek, a' nélkül, hogy a' törvényszékek-
 nek erőszakos eszközöz kellett volna
 nyulni. De vannak még olyan peres
 esetek, mellyek tulajdon meghatározta-
 tást kívánnak. A' régi adósságokról ki-
 adtunk egy Rendelést; de vannak még
 más Rendelések is kiadni valók, mellye-
 ket ti talán hasonló szükségeseknek fog-
 tok találni. — Az Egyház, a' Nemzet
 hosszú szenvedései alatt, sokat szenved-
 dett. Kötelességünk volt annakokaért,
 ennek mostani állapotjáról mindenek-
 felett szoros esméretet szerezni. E' végre
 egy Egyházi Biztosság vagon kiküld-
 ve, mellynek jelentéseit közelébből vár-
 juk. — Görög Országba lett érkezésünk
 olta gondunk volt azon nagy számú Gö-
 rögfiükra is, kiket az Ország insége és
 nyomorúsága, a' korhelységre és elrom-
 lásra vitt. Ilyenek az Aeginai Árva-
 házban most 500-an vannak. A' költsö-
 nös oktatásos Oskolák, a' minéműek sok
 Megyékben állítottak, több mint 6,000
 gyermekeket részesítenek a' kezdő-tanu-
 lás hasznaiban. Aeginában egy Norma-
 lis és egy Mustra-Oskola fog fel állani.
 Itt fognak a' jövődöbéli tanítók formál-
 tatni, a' kik a' költsönös oktatásnak Me-
 thodussát, mellyre az Orzágnak szük-
 sége van, tanítani fogják. Isten segedel-
 mével, és a' nemes szívü Görögök Ba-
 rátjainak segítsége mellett reményljük,
 hogy minden Megyének és minden Hely-

ségek (χρηστές) megszerezzük a' Kis-Oskolákat. És ha egyszer a' fundamentom erős alapra megvetettük: akkor az Országlószelek haladék nélkül Nagy Oskolákat állítat fel az Országnak különböző megyeiben, a' hol a' kis Oskolában végzett tanulók, a' Literaturában tudományokban és művészségekben felsőbb oktatást végyenek. Egy fő Hadi Oskola már vagyon Nápoliban, egy méltó és buzgó férjfiúnak felügyelése alatt. Ezen Oskola sokat ígér. Itt készül egy része a' Görög rendes katonaságnak. Oberster Heidegger Úrnak, a' kinek felügyelése alatt állott eddig ez az Intézet, mostanában hozzám jött levele megfogja tényleg mutatni, mi az a' mi már megtehető, és a' mi még hátra van, hogy a' rendes katonaságnak és az erős várakat illető szolgálatoknak organizációja úgy a' mint szükséges elrendeltessek. Ha ezen levelet, és a' Fő-Intendánztól (Kamarai Hivataltól) hozzánk jött jelentéseket, a' reájok tett észrevételeinkkel együtt meglátjátok: akkor megítélhetitek a' Nemzeti-seregnek mostani állapotját, és egyszermind azon lépéseket is, mellyeket mulhatatlanul tenni kell, a' tábornak és a' Hájós seregnek egy olyan lábra való vevésére, melly Görög Országnak Finantziájához és helyhezteséhez legyen mérve. — Mind a' tábor, mind a' Flotta egyébaránt kötelességét megtette, úgy hogy a' Nemzet mind a' kettőnek köszönettel tartozik, azon tartományok mellett tett iparkodásaiért, mellyeket a' Törökök, hasznokra fordítván a' közönséges zavarodást, újonnan elfoglalták. Ezen tartományok ma a' Kereszt Zászlójának árnyéka alatt állanak. Az Isteni Gondviselés és a' szövetséges Fejedelmeknek ember szeretete bizonyosan nem fogják őket elhagyni, ne hogy sok évi szenvedéseik alá ismét vissza essenek. (Bé rekesztése következik.)

Spanyol Ország.

Cadixba egy Hajó érkezett Havannából, és az Országló-szeleknek leveleket hozott a' Cubai Fő Kapitánytól Vives Úrtól, mellyekben jelentetik, hogy a' Mexiko ellen kirendelt Expeditio, Generalis Miranda Kommandója alatt, Havannából elment és Sisálnál (a' Mexikói Köztársaságban) kiszállván, egész Yucatan tartományát elfoglalta, a' nélkül, hogy egy puska lövést tett volna. Ez az Expeditio 5,000 emberből áll úgy mint: 3,500 fejerekből és 1,500 színesekből. — Minthogy ez a' Seregetske sokkal tsekélyebb, mint sem valami nagyba foghatna, Generális Miranda katonáitáborba gyűjtve tartja Yucatanban, és úgy várja azon munkálkodásokat, mellyeket Spanyol Ország titkos barátjai tenni fognak, annak hallására, hogy a' Mexikói földön Spanyol tábor áll.

America.

Buenos-ayres Jun. 9-kén. A' háború és a' zavarodás folyvást tart. A' város bé van rekesztve; úgy hogy ehel kellene a' lakosoknak meghalni, ha Lavalle ottan ottan erős lovassággal kiütven, az Indusokat hátra nem nyomná. Illyenkor mindég egy egy nyáj marhát, juhot, ökröt, s' a' t. szokott magával viszsza hozni. De a' lakosság kezd már békétlenkedni Lavalle ellen. Emlegetik, hogy a' Montenerók (a' Szövetségesek, vagy Indusok) fejével Don Rossással a' Buenos-ayresi Kormányselek alkudozásba akar ereszkedni. — Az Egyenletlenség a' Frantzia Consullal eligazított. Gen. Cruz a' Frantzia Hajós Vezérrel Venancourt Úrral egyességre lépett, mellynek ereje szerint az elfoglalt Hajók a' városnak vissza adattatnak; ellenben a' Frantziákat ezentúl nem szá-

had kényszeríteni a' fegyver fogásra. A' mi más egyéb panaszok fellennének, azok írásba tetessenek és külön elintéztetnek.

Frantzia Ország.

Páris Aug. 21-kén. Báró d' Haussez, Gironde Megyei Fő Ispán, Tengeri Ministerré nevezetett, Gróf Rigny helyébe, a' ki azt fel nem vállalta. — Vicomte Martignac Aug. 22-kén déli Frantzia Országba elutazott.

A' Párisi Politzia nem régiben egy titkos nyomtató műhelyt fedezett fel, mellyben némelly tiltott könyvek nevezetesen: Beranger Dalljai, és az „Ember fija“ Verszetet nyomtattattak. Leger, Charpantier, és Lefevre, mint tulajdonosai az alattomos Sajtónak, a' Politzia által üzőbe vétettek, de közülök tsak az utolsót Lefevret lehetne megfogni. A' Fenyítő Politziai Szék ötöt 8 napi árestomra és 500 Frankrabüntette, a' más két távollévőt pedig 6 hónapi fogságra és 10,000 Fränk birságra ítélte.

Az Ancien Album (Újságlevél) Kiadói jelentik, hogy az Újságot tovább nem nyomtathatják, mivel a' nyomtatást senki sem akarja felvállalni. Azomban megígérik, hogy ha tsak ugyan nem tudnák az Újságlevelet tovább is nyomtattatni, fognak gondoskodni róla miképpen lehetne a' dolgot más úton kipófolni (y suppleer.) — Fontan Úr, a' másik Album (Album-Magallon) Kiadója, a' ki a' minap a' Párisi Fenyítőszéktől megíteltetett, Brüsszelben van.

Dánia.

Helsingör Aug. 21-kén. A' Dardanellákra és a' Görög Archipelagusra kirendelt, 's Kronstadból már régen várt Orosz Flotta mind ez ideig a' Sundba el nem jött, kivévén némelly kisebb

Hadihajókat. Most már az a' híre, hogy az ehez a' Flottához tartozó Hajók ellenkező parantsolatot vettek, és annál fogva kirendelt helyekre nem fognak elmenni. Mi adott legyen ezen új parantsolatra okot? — arról sokféleképpen okoskodnak.

Újabb Hadi Tudósítások.

Az Odeszszai Újságból Aug. 22-dikén; Az Orosz Seregek ismét két várost foglaltak el a' fekete tenger partján, Augustus elején, úgymint, Vaszilikót és ezen túl Konstantzinápoly felé Agathopolis-t. (Agteholi, Aktepol) Ezen utolsó 5 mérföldnyire fekszik Szizebotól délfele. Greigh Admirális a' tenger felől támadtatta meg a' két várost, és a' kiszállott Oroszok az azokban volt, 's magoknál sokkal számosabb őrizeten könnyen erőt vettek, 's mind a' két várost elfoglalták. Agathopolisban 7 ágyút, sok puskaport, hadi szerezket és 50 ezer oka lisztet találtak. A' városban, melly jól meg volt erősítve 1200 Török őrizet volt 's ezeknek kiüzésekre 800 Orosz elegendő vala, a' kik közül tsak egy ember sem esett el. A' hajók közül egy fregáton egy ember sebesített meg ágyú golyóbis által.

Magyar Ország.

A' Pesti polgári priv. Kereskedőség' nevében annak Elöljárói az idei Jánosfőveteli vásárról illy Jelentést tesznek:

„A' hazai termékekből a' közönséges, és középszerű gyapjú kelendő volt; a' többi termékekre nézve a' vásár középszerű volt. A' kézi művek portékáiban a' közönséges és középszerű posztó jól elkelt; a' többi manufacturái portékákra nézve a' vásár nagyban középszerű, kitsinben rossz volt.“

A' Termékek ára itt következik:

Gyapjú. 1 Mázsa: Con. Pénz. Forint.

Egynyíresű legfinomabb	60	—	80
— megnesesített	44	—	50
Kétnyíresű finom téli	36	—	42
— középszerű	28	—	32
Bátskai közönséges téli	22	—	26
Bánáti Zigara Bétsi mosás.	26	—	32
Magy. Gyapjú úsztatott	20	—	22

D o h á n y.

1 Mázsa leveles Döbrői Do-			
hány java	12	—	14
— — — közép szerű	10	—	—
— Szegedi java	7 1/2	—	8
— — — középszerű	6	—	—

V i a s z, és M é z.

1 Mázsa Sárga Viasz	59	—	60
— Rozsnyói fehér méz	16	—	17

Z s í r a d é k.

1 Mázsa Tehén vaj	23	—	24
— Szalonna Hájjal	14	—	16
— Olvasztott Fadgyú	17	—	18

P á l i n k a.

1 Akó Szlivovicza Bánáti	7	—	8
— Gabona Pálinka	5 1/2	—	6
— Süprű Pálinka	6	—	6 1/4

B o r o k.

1 Akó Budai veres Ó	5	—	6
— — — — Új	5	—	4
— — — — fehér Ó	5	—	7
— — — — — Új	3 1/2	—	4 1/2
— Pesti Kőbányai Ó	6	—	8
— — hegyi fejeér, és veres	2	—	4
— Mezőföldi	2	—	5

B ö r ö k.

1 Pár Ökör bőr: minéműségehez képest	12	—	17
— Tehén bőr	9	—	11
— Borjú bőr	1	—	1 3/5
— Ló bőr	5 1/2	—	4
— Juh bőr	1	—	1 3/4

Conv. Pénz. Forint.

K ü l ö m b f é l é k.

1 Mázsa Timsó	6	—	—
— Hamuzsír	9	—	9 1/2
— Széksó	9	—	—
— Vetett Repcze olaj	13	—	—
— Kender	6	—	7 1/2
— Rifőzött Ló-ször	32	—	38

1 Kőből, vagyis 100—Hó-Gubats 5 1/2 — 6

1 Mázsa toll fosztatlan 20 — 54
— — Enyv 14 — 16

Pesten Aug. 27-dik napj. 4829.

A' Privileg. Polgári Kereskedőség' Első Előjárója, Musch Sámuel

J e l e n t é s.

A' Fő Méltóságú Hertzeg Pálffy Detrekői Uradalma részéről hírül adódik, hogy October hónap 8-dik és következő napjain folyó Esztendőben, Malaczkán, 100 darab legjobb nemű, és vérű Mén és Kancza Lovak, nem külömben 4, 3, 2, és 1 esztendős Tsikók kótyavetye által, az ára tüstént való lefizetése mellett el fognak adattatni. A' vevők ezen lovakat, és Tsikókat a' kótyavetye előtt való napon Malaczkán, az Uraság Istállóiban meg szemlélhetik.

A' pénz folyamata September 5-dikán; közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátiói 100 1/16
Az 1820 béli sorsosok, —
Az 1821-béli hasonlók, 128 1/2
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátiói, 55 1/2 for. keltek, mind Conv.
A' Bank-Aktziák keltek 1162 forinton
Conv. Pénzben.

Szerkeztető és Kiadó M á r t o n J ó ' s e f, Professor. (Untere Bäcker-Strasse Nro 742.)

Nyomatató Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro. 752.)